

ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ ДП «АНТОНОВ» ЗА 2020 РІК

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ТА ОПИС ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	2
1.1. Організаційна структура	2
1.2. Опис діяльності підприємства	4
РОЗДІЛ 2. РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ	8
РОЗДІЛ 3. ЛІКВІДНІСТЬ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	10
РОЗДІЛ 4. ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ	10
РОЗДІЛ 5. СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ ТА КАДРОВА ПОЛІТИКА	12
5.1. Соціальні аспекти	12
5.2. Кадрова політика	13
5.3. Охорона та безпека праці	14
5.4. Заохочення (мотивація) працівників	20
5.5. Боротьба з корупцією та хабарництвом	21
РОЗДІЛ 6. РИЗИКИ	24

РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ТА ОПИС ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Організаційна структура (надалі – Структура) Державного підприємства «АНТОНОВ» (надалі – Підприємство) складається з ієрархічних ланцюгів, в яких встановлюється пряма (адміністративна) підпорядкованість керівників та структурних підрозділів та їх групування з урахуванням їх спеціалізації, комунікації та інтеграції бізнес-процесів. У Структурі підприємства відображаються назви посад керівників та структурних підрозділів (відповідно до наказів по підприємству). Загальні обов'язки, права керівників та спеціалістів підрозділів, їх підпорядкування встановлюються в посадових інструкціях. Функції підрозділів, їх підпорядкування та процеси взаємодії встановлюються в положеннях про підрозділи. Підпорядкування в підрозділах встановлюється в структурних схемах підрозділів.

Підприємство очолює Генеральний директор, який призначається на посаду ДК «Укроборонпром» та діє на підставі контракту (укладеного з ДК «Укроборонпром») та Статуту ДП «АНТОНОВ».

Структура підприємства затверджується Генеральним директором станом на 1 січня кожного року за погодженням з ДК «Укроборонпром». Зміни в Структуру Підприємства вносяться протягом року (за погодженням з ДК «Укроборонпром»).

Процеси щодо Структури регламентуються стандартом підприємства СтАН 00.004-2020 «Положення про підрозділ, структурна схема підприємства та підрозділу, посадова інструкція працівника підприємства», який періодично оновлюється та доповнюється.

Безпосередньо Генеральному директору підпорядковуються:

- перший заступник генерального директора, в підпорядкуванні якого:

- директори програм по літаках «АН» (які проектують, виготовляють та модернізують на підприємстві) діють відповідно до принципів проектного менеджменту та керують програмами на протязі всього життєвого циклу літаків;
- директор з маркетингу, продажів та комплексної підтримки замовників, на якого покладаються функціональні обов'язки щодо маркетингу і продажів продукції та комплексної підтримки замовників;
- директор з інформаційних технологій, на якого покладені обов'язки розвитку інфраструктури ІТ та прикладних систем (PLM, ERP та ін.);
- начальник управління інформаційних комунікацій, на якого покладаються функціональні обов'язки щодо взаємодії з засобами масової інформації.

- заступник генерального директора (з проектування), який очолює організацію – розробника авіаційної техніки. Діяльність організації-розробника описується в СТП 651.00.073-14 «Довідник ДП «АНТОНОВ» - організації - розробника АТ з процедур забезпечення проекту». Згідно з «Сертифікатом схвалення організації розробника» Державної авіаційної служби України (надалі - Державіаслужба України) № UA.21J.0016, підприємству надано право проектування літаків (в т.ч. проведення льотно-випробувальних робіт); в його підпорядкуванні :

- начальник льотно-випробувальної і доводочної бази (ЛВіДБ),
- директор з льотної придатності та сертифікації типу;
- планово-економічний відділ з дослідно-конструкторських та випробувальних робіт;

- заступник генерального директора (з виробництва), який очолює організацію-виробника авіаційної техніки, яка діє відповідно до СтАН 17.001-2017 «Опис ДП «АНТОНОВ» - організації виробника АТ». Згідно з «Сертифікатом схвалення організації виробника» № UA.21G.0023, організація-виробник авіаційної техніки може виробляти літаки, перелік яких визначено у сертифікаті; заступнику генерального директора (з виробництва) підпорядковуються: головний інженер, директор з виробництва, директор з матеріально-технічного постачання та начальник управління організації виробництва;
- директор АТП ДП «АНТОНОВ», основними функціональними обов'язками якого є організація авіаперевезень (в т.ч. міжнародних), здійснення технічного обслуговування літаків, управління діяльністю аеропорту та підготовкою авіаційного персоналу;
- директор фінансовий, основними функціональними обов'язками якого є організація, управління та контроль фінансової, економічної діяльності підприємства, планування;
- директор з якості. Діяльність з якості та сертифікації на підприємстві регламентується СТП 651.18.010.1-11 «Керівництво з якості при проектуванні, виробництві та технічному обслуговуванні виробів «АН» та спрямована на задоволення потреб клієнтів;
- директор з інфраструктури, основними функціональними обов'язками якого є забезпечення життєдіяльності підприємства та управління інфраструктурою підприємства (в т.ч. соціальними об'єктами);
- директор з безпеки, основними функціональними обов'язками якого є охорона, економічна та інформаційна безпека підприємства;
- директор з управління персоналом, на якого покладаються функціональні обов'язки щодо управління персоналом, професійної підготовки та перепідготовки персоналу;
- директор з правових питань, на якого покладаються функціональні обов'язки щодо вирішення правових питань, управління договірною діяльністю та питаннями з інтелектуальної власності;
- уповноважений з антикорупційної діяльності, основними функціональними обов'язками якого є виконання законодавства щодо боротьби з корупцією.
- підрозділи з: охорони праці, внутрішнього аудиту, надзвичайних ситуацій; мобілізаційної підготовки та мобілізаційного резерву; спеціального зв'язку та режимно-секретний; експортного контролю; документообігу.

Також Генеральному директору безпосередньо підпорядковуються (посади діють до 25.01.2021 р.): віце-Президент (з фінансів та економіки), віце-Президент (з корпоративного управління), віце-Президент (з маркетингу та продажів), віце-Президент (з безпеки), віце-Президент (з авіаційно-транспортної діяльності), директор з охорони праці та екології, начальник управління внутрішнього аудиту, у яких немає підлеглих працівників та підпорядкованих підрозділів.

Структура підприємства є матричною. Така структура, орієнтована на продукт, дозволяє гнучкіше використовувати ресурси підприємства, зробити чіткіше фокусування на визначенні сегменту ринку та конкретних клієнтів. Функціональні керівники (заступники генерального директора та директори з напрямів) - відповідальні за вертикальні зв'язки та інтеграцію процесів з відповідних функціональних напрямів.

Проектні керівники - директори програм - координують по горизонталі взаємодію функціональних підрозділів, інтеграцію процесів, використання ресурсів (фінансових, матеріальних, людських) для досягнення цілей відповідних програм та їх етапів і діють з урахуванням принципів проектного управління.

1.2. Опис діяльності підприємства

Стратегія та цілі діяльності

Авіаційна промисловість є важливим елементом забезпечення інтересів України в оборонній та військово-політичних сферах, а також у сфері створення ефективної транспортної інфраструктури в народному господарстві. Вона може розробляти і виготовляти складну наукоємну високотехнологічну експортоорієнтовану продукцію з високою доданою вартістю та забезпечувати створення висококваліфікованих робочих місць, стимулювати розвиток інших галузей промисловості, науки та освіти України.

Авіаційна промисловість, до якої належить ДП «АНТОНОВ», відноситься до пріоритетних галузей економіки України відповідно до Закону України «Про розвиток літакобудівної промисловості» № 2660-III від 12.07.2001р.

ДП «АНТОНОВ» є головною науковою організацією з авіаційної техніки в Україні, його включено до переліку об'єктів державної власності, які мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави (Постанова Кабінету Міністрів України №83 від 04.03.2015).

Стратегія розвитку ДП «АНТОНОВ» це комплекс взаємопов'язаних за цілями, завданнями, строками здійснення та ресурсами заходів науково-технічного, організаційного і фінансово-економічного характеру для забезпечення здійснення головної мети Підприємства. Головним завданням стратегії Підприємства на 2020-2024 роки є відродження серійного виробництва літаків сімейства Ан-1Х8 на основі імпортозаміщення та удосконалення їх конструкції. Метою стратегії є забезпечення досягнення запланованих результатів діяльності підприємства на основі підтримки його довгострокової конкурентоспроможності на 2020-2024 роки.

Місія ДП «АНТОНОВ»: задоволення потреб вітчизняних та закордонних споживачів в сучасних та надійних розробках АТ, поставках конкурентоздатних літаків та іншої АТ, забезпеченні чартерних транспортних авіаперевезень (швидкість доставки надважких та великогабаритних вантажів авіатранспортом), надання якісних послуг з технічного обслуговування та ремонту літаків на сучасному рівні.

Основні цілі підприємства на 2020-2024 роки:

1. Виконання Державного контракту з Міністерством Оборони України на постачання 3-х літаків Ан-178-100Р.
2. Переобладнання транспортного літака Ан-32Б в протипожежний літак Ан-32П для ДСНС України.
3. Реалізація контракту з Перу на постачання одного літака Ан-178.
4. Реалізація інвестиційних проектів:
 - 4.1. Модернізація парку транспортних літаків типу Ан-124-100, Ан-225, у тому числі проведення робіт із заміщення ПКВ виробництва РФ, заміна двигунів на більш сучасні та ефективні.
 - 4.2. Проведення ДКР із заміщення ПКВ на літаках Ан-178.
 - 4.3. Створення аеропорту Київ-Антонов і Центру технічного обслуговування літаків на основі розвитку аеродрому Київ/Антонов-2.
5. Реінжиніринг, оптимізація та автоматизація бізнес-процесів розробки, виробництва, продажів та експлуатації літаків, в першу чергу бізнес-процесів виробництва АТ на базі ERP-системи.

6. Адаптація підприємства та його продукції до вимог стандартів ЄС та НАТО, гармонізація стандартів підприємства та сертифікацією підприємства згідно SAE AS/EN 9100, AQAP 2000.
7. Проведення робіт з міністерствами та відомствами України, інших країн щодо залучення стратегічних інвесторів в проекти підприємства, формуванням державного замовлення для фінансування розробки та виробництва літаків «Ан» та іншої АТ для потреб державних замовників.
8. Технічне та технологічне переоснащення інфраструктури післяпродажного обслуговування та інфраструктури АТП підприємства для підвищення якості та конкурентоспроможності надання послуг з технічного обслуговування літаків «Ан» та авіаперевезень літаками підприємства.
9. Технічне переоснащення виробничих потужностей підприємства для зниження виробничих витрат, підвищення якості та конкурентоспроможності літаків.
10. Впровадженням нових технологій, у тому числі енергоефективних та екологічних, у розробку, виробництво та експлуатацію літаків, єдиної системи СУБА на підприємстві, що забезпечить конкурентоздатність літаків «Ан».
11. Підготовка проектів та звернень до органів державної влади щодо ініціювання внесення змін до діючих нормативно-правових актів України з підтримки авіапромисловості з метою зниження ризиків та викликів при здійсненні діяльності підприємства.
12. Відродження серійного виробництва літаків «Ан» сімейства Ан-1Х8 на основі реалізації програм імпортозаміщення.
13. Залучення стратегічних партнерів та довгострокових інвестицій, у тому числі бюджетних коштів для реалізації програм Ан-188, Ан-132.
14. Забезпечення стабільної позитивної динаміки основних фінансових показників (зростання доходів, зменшення витрат, підвищення рентабельності) за основними видами діяльності підприємства шляхом: зростання доходів від авіатранспортних перевезень, відновлення серійного виробництва, інжинірингу, НДДКР, а також оптимізації витрат підприємства.
15. Проведення робіт для отримання (валідації) сертифікатів типу на літаки Ан-1Х8 з метою забезпечення експорту літаків на ринки інших країн
16. Впровадження систем: IT- Enterprise, управління безпекою авіації; менеджменту якості (EN 9100); енергетичного менеджменту (ДСТУ ISO 50001); екологічного менеджменту (ДСТУ ISO 14001) тощо.
17. Переоснащення інфраструктури підприємства.
18. Вдосконалення післяпродажного обслуговування.
19. Підтвердження відповідності систем якості вимогам АПУ-21 (part-21) і Part-145.

Враховуючи особливості авіаційних проектів (значна капіталомісткість, трудомісткість, тривалий цикл виробництва продукції), для виконання даної стратегії розвитку ДП «АНТОНОВ» потрібна дієва державна підтримка.

1.2.1. Сфера діяльності підприємства за географічним розташуванням та галузевим спрямуванням

ДП «АНТОНОВ» - державне підприємство, науково-виробнича база якого розташована на 2-х промислових площадках в м. Київ і смт. Гостомель, Київської області. Науково-виробнича база підприємства укрупнено включає дослідно-конструкторське бюро, виробничі підрозділи, а також льотно- випробувальну та доводочну базу. Крім цього до складу ДП «АНТОНОВ» входить авіатранспортний підрозділ (далі –АТП), який працює на ринку чартерних авіаперевезень унікальних великогабаритних та надважких вантажів за замовленнями з різних країн світу. Базуються транспортні літаки АТП (Ан-124-100, Ан-225) в аеропортах «Київ-Антонов 2» (смт. Гостомель), Лейпціг (Німеччина).

ДП «АНТОНОВ» співпрацює з НАТО за програмою стратегічних вантажних авіаперевезень «Strategic Airlift International Solution» (SALIS), з ООН з питань здійснення гуманітарних місій та авіаперевезень майна миротворчих контингентів.

Основні види діяльності за кодами КВЕД згідно зі Статутом є:

72.19 Дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук (основний);

30.30 Виробництво повітряних і космічних літальних апаратів, супутнього устаткування;

33.16 Ремонт і технічне обслуговування повітряних і космічних літальних апаратів тощо;

51.21 Вантажний авіаційний транспорт;

51.10 Пасажирський авіаційний транспорт;

52.10 Складське господарство;

52.23 Допоміжне обслуговування авіаційного транспорту;

81.10. Комплексне обслуговування об'єктів;

85.32 Професійно-технічна освіта;

та інші.

В активі науково-технічної та виробничої діяльності ДП «АНТОНОВ» - 22 типи нових літаків і понад 100 спеціалізованих модифікацій різного військового і цивільного призначення.

За роки діяльності ДП «АНТОНОВ» на літакобудівних заводах по всьому світу виготовлено та продано понад 22 тис. літаків марки «Ан», з них більше 1,5 тис. продано в 50 країн світу.

На літаках «Ан» встановлено понад 500 світових рекордів.

Станом на 31.12.2020 р. в світі експлуатується **1 570 літаків «АН»**, у тому числі:

- в країнах дальнього зарубіжжя – 301;
- в країнах СНД та Балтії – 1 118, з них 946 в РФ (з березня 2014 року дані про їх технічний стан відсутні);
- в Україні – 151 літак.

ДП «АНТОНОВ» має унікальний досвід в розробці, виробництві, доопрацюванні і супроводженні в експлуатації літаків, підготовки льотного складу та володіє необхідними сертифікатами для їх здійснення, див. таблицю 1.

Таблиця 1

Перелік сертифікатів ДП «АНТОНОВ»

Найменування документу	№ документу	Дата видачі	Орган, який видав документ
Сертифікат розробника авіаційної техніки	P-2	Первинне видання 30.12.1992 перевидання 24.07.2013	Авіаційний реєстр Міждержавного авіаційного комітету
Сертифікат розробника авіаційної техніки	UA.21J.0016	03.06.2015	Державна авіаційна служба України
Сертифікат схвалення організації - виробника	UA.21G.0023	26.09.2017	Державна авіаційна служба України
Сертифікат схвалення організації з технічного обслуговування	UA.145.0039	05.06.2012	Державна авіаційна служба України
Сертифікат експлуатанта	UK 018	28.11.2017	Державна авіаційна служба України
Сертифікат Центру підготовки льотного складу ДП «АНТОНОВ»	UA/TRTO-002/2017	19.12.2017	Державна авіаційна служба України

ДП «АНТОНОВ» має відповідну організаційну структуру управління, яка включає:

- дослідно-конструкторське бюро;
- експериментально-дослідні і випробувальні підрозділи;
- підрозділи виробництва літаків «Ан» та інженерно-технічні служби;
- льотно-випробувальну і доводочну базу для проведення наземних і льотних сертифікаційних випробувань нових зразків авіаційної техніки;
- служби з технічного обслуговування літаків «Ан»;
- служби контролю і авіаційної безпеки польотів;
- ремонтно-відновлювальні і транспортні цехи;
- авіатранспортний підрозділ, що здійснює авіаційні нерегулярні транспортні перевезення.

1.2.2. Інформація про продукцію та послуги, що виробляється підприємством.

Державне підприємство «АНТОНОВ» являється розробником, виробником та постачальником продукції:

- Ан-148/158;
- Ан-178.

та послуг:

- поставка запчастин;
- підтримка льотної придатності АТ;
- навчання льотного персоналу;
- перевезення крупногабаритних вантажів авіатранспортним.

У 2020 році ринкова частка продукції на світовому ринку складала:

- Ан-148/158 – в сегменті пасажирських літаків місткістю 61-120 крісел – 1%;
- Ан-178 – 0% (літак в одиничному екземплярі).

РОЗДІЛ 2. РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ

Одним із основних елементів, що характеризує господарську діяльність Підприємства є інформація, щодо формування сукупного доходу підприємства. Така інформація представляє собою детальну розшифровку складу доходів та витрат за 2020 рік.

Таблиця 2

Розшифровка складу доходів та витрат ДП "АНТОНОВ" за 2020 рік, тис.грн.

№ п/п	Назва статті	Код рядка	2019 рік	2020 рік	Відхилення, (+/-)	Відхилення, %
1	Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	-	6 023 528	7 085 947	1 062 419	117,6
2	Податок на додану вартість	-	19 672	17 026	-2 646	86,5
3	Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	6 003 856	7 068 921	1 065 065	117,7
4	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	3 498 298	3 932 111	433 813	112,4
5	Валовий прибуток	2090	2 505 558	3 136 810	631 252	125,2
6	Інші операційні доходи	2120	765 725	1 046 228	280 503	136,6
7	Адміністративні витрати	2130	283 787	224 627	-59 160	79,2
8	Витрати на збут	2150	182 046	64 115	-117 931	35,2
9	Інші операційні витрати	2180	2 035 070	1 579 253	-455 817	77,6
10	Фінансовий результат від операційної діяльності	2190	770 380	2 315 043	1 544 663	300,5
11	Інші фінансові доходи	2220	0	0	0	0
12	Інші доходи	2240	63 027	69 821	6 794	110,8
13	Фінансові витрати	2250	45 309	33 940	-11 369	74,9
14	Інші витрати	2270	14 542	947 753	933 211	6517,3
15	Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування	2290	773 556	1 403 171	629 615	181,4
16	Податок на прибуток	2300	139 759	264 274	124 515	189,1
17	Чистий прибуток/збиток	2350	633 797	1 138 897	505 100	179,7
18	Частина чистого прибутку підприємства, що підлягає вилученню до Державного бюджету		190 139	341 669	151 530	179,7
19	Частина чистого прибутку, що залишається у підприємства, у т.ч.	-	443 658	797 228	353 570	179,7
19.1	Резервний фонд – 10% згідно фінансового плану на 2019 рік	-	44 366	79 723	35 357	179,7
19.2	Фонди економічного стимулювання – 90% згідно фінансового плану на 2019 рік,	-	399 292	717 505	318 213	179,7
19.2.1	Фонд науково – технічного розвитку – 70% згідно фінансового плану на 2019 рік	-	310 560	558 059	247 499	179,7
19.2.2	Фонд соціального захисту працівників підприємства – 10% згідно фінансового плану на 2019 рік	-	44 366	79 723	35 357	179,7
19.2.3	Фонд матеріального заохочення – 10% згідно фінансового плану на 2019 рік	-	44 366	79 723	35 357	179,7

РОЗДІЛ 3. ЛІКВІДНІСТЬ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Ліквідність ДП «АНТОНОВ» станом на 31.12.2020р. характеризується достатньою наявністю в розпорядженні підприємства активів:

- залишок грошових коштів -2,1 млрд. в т.ч. на поточних рахунках підприємства 904 540 тис. грн.;
- елементи оборотних активів:
 - виробничі запаси - 2 492 463 тис. грн.,
 - готова продукція - 10 199 тис. грн.,
 - товари -774 тис. грн.

31 грудня 2020 року був підписаний кредитний договір з АТ «Укрексімбанк» для фінансування витрат на побудову трьох літаків АН-178 для Міністерства оборони України.

Основними ознаками платоспроможності та ліквідності ДП «АНТОНОВ» є наявність у достатньому обсязі грошових коштів. Для підтримання стійкого рівня платоспроможності підприємством забезпечується постійний контроль фінансових потоків, їх рівномірність, збалансованість та синхронність через повністю автоматизований процес бюджетування руху грошових коштів.

РОЗДІЛ 4. ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ

Діяльність підприємства здійснюється з дотриманням діючого законодавства з охорони навколишнього середовища.

Водокористування здійснюється на підставі Дозволу на спеціальне водокористування № 163/КІ/49д-19 від 19.09.2019р.

Провадження діяльності з видобутку питних підземних вод здійснюється на підставі Спеціальних дозволів на користування надрами № 6166 від 29.12.2016 р. та № 6194 від 29.03.2017 р., терміном дії 20 років.

З метою недопущення виснаження водоносного горизонту Київського родовища підземних вод проводилася дослідно-промислова оцінка запасів питних підземних вод для подальшої геолого-економічної оцінки запасів надр по ділянкам «Антоновське угіддя» та «Артезіанські джерела АН» і Антонівське родовище.

За результатами проведених геологорозвідувальних робіт, підготовленими до промислового освоєння є експлуатаційні запаси підземних вод у кількості 10660 м³/добу.

Підприємством проводяться заходи з контролю використання води за встановленими лімітами, систематичного контролю якості питної та стічної води, дотримання умов гірничого нагляду та промбезпеки на свердловинах; забезпечення належної експлуатації, своєчасної наладки та ремонту водозабірних пристроїв, систем водопостачання та очисних споруд водовідведення – станцій нейтралізації виробничих стічних вод. Щоквартально проводиться лабораторний контроль якості питної води за органолептичними, фізико - хімічними та мікробіологічними показниками.

Контроль якості стічних вод проводить акредитована центральна заводська лабораторія за показниками: рН, NH₄, PO₄, SO₄, Cu, Fe, Cr, Cr+6, Cl, ХСК, сухий залишок, завислі речовини, Ni, Zn, нафтопродукти, СПАР, жири.

З метою ресурсозбереження водоспоживаюче обладнання оснащено системами оборотного водопостачання. Виконуються режимні роботи по замірам дебітів та рівнів води в свердловинах. Проводиться радіаційно-гігієнічний контроль якості води.

Ведеться первинний контроль кількості видобутої води, здійснюється рентна плата за Спецводокористування та за користування надрами; оформлюється статистична звітність.

Скид стічних вод здійснюється згідно Умов № 2317 від 09.09.2020 р. на скид стічних вод у систему каналізації м. Києва.

Діяльність підприємства в сфері охорони атмосферного повітря здійснюється на підставі Дозволу № 8038600000-00126 від 28.07.14 р та Дозволу № 8038600000-001 від 05.12.14 р. На підприємстві розташовано 545 стаціонарних джерел викидів. Сумарні потенційні обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря складають 111,55 т (*крім того вуглецю діоксид 10 929,22 т*) за 2020 рік.

Ведуться форми первинного обліку роботи пилогазоочисного устаткування; здійснюється рентна плата за викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря та статистична звітність.

Щорічно атестованою лабораторією проводиться інструментальний контроль викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел та контроль роботи пилогазоочисного устаткування (ПГОУ) із подальшим складанням Актів ефективності роботи на предмет відповідності очистки проектним показникам.

Основні забруднюючі речовини, щодо яких здійснюється контроль: речовини у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом; оксид вуглецю; оксиди азоту; метан; ртуть та її сполуки; діоксид вуглецю; метали та їх сполуки; ацетон; толуол; ксилол; фенол.

В процесі діяльності підприємства утворюється 23 види промислових відходів (I-IV класів небезпеки).

Увесь обсяг відходів, що утворюється на підприємстві, тимчасово зберігається в окремих спеціально відведених для цього місцях та передається на утилізацію спеціалізованим ліцензованим організаціям.

Ведуться первинні форми обліку відходів; Реєстрова карта об'єктів утворення відходів; звіти з інвентаризації відходів; дотримуються інструкції щодо поводження з відходами. Оформлюється щорічна статистична звітність.

З метою зменшення обсягів відходів виконана заміна деяких технологічних процесів та використання для їх потреб альтернативних варіантів сировини та матеріалів.

Здійснюється постійний контроль в місцях утворення та розміщення відходів, з метою недопущення забруднення навколишнього середовища.

Також повідомляємо, що протягом 2020 року не було інцидентів, які б зашкодили довкіллю, привели до травмувань чи смерті людей, вплинули на проектні роботи або на місцевих жителів, культурний спадок або привели до будь-яких інших зобов'язань підприємства.

РОЗДІЛ 5. СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ ТА КАДРОВА ПОЛІТИКА

5.1. Соціальні аспекти

Соціальна сфера на ДП «АНТОНОВ» функціонує для забезпечення комплексного підходу до планування та аналізу організації соціально-побутового обслуговування робітників і службовців підприємства. Таким чином, наявність соціальної сфери дає можливість підвищити ефективність виробництва, розвинути творчу активність працівників, їх ініціативність та відповідальність.

На балансі ДП «АНТОНОВ» знаходяться такі об'єкти соціальної сфери:

Гуртожитки – 3 шт.; Дошкільні навчальні заклади – 5 шт.; Базис відпочинку – 6 шт.; Дитячі оздоровчі комплекси – 2 шт.; Комбінати громадського харчування – 2 шт.; Будинки готельного типу – 3 шт., Медико-санітарна частина та Спортивний комплекс «Антей» та філія ДП «АНТОНОВ» «Антонов-Агро»

В гуртожитках підприємства проживає понад 615 осіб, в готельному комплексі – 636 осіб.

Дошкільні навчальні заклади підприємства відвідують – 475 дітей.

Медико-санітарну частину в рік відвідують близько 150 тис. осіб.

В дитячих оздоровчих комплексах за оздоровчий період відпочивають в середньому 1 500 дітей.

На базах відпочинку протягом оздоровчого періоду відпочивають близько 2 100 осіб.

ДП «АНТОНОВ» за рахунок власних коштів утримує та розвиває соціальну сферу підприємства, а це оздоровчі комплекси «Антей», «Сокіл», бази відпочинку «Призов'я», «Сонячна», «Ювілейна», «Парус», медсанчастини на території підприємства, гуртожиток молодих працівників підприємства, столові, буфети, бібліотеки, дитячі садочки, спорткомплекс.

Кожний з працівників ДП «АНТОНОВ» відчуває на собі підтримку підприємства завдяки регулярній виплаті заробітної плати і послугам соціальної сфери, які постійно зростають, а отже є впевненість у майбутньому.

Формування цін за даними об'єктами відбувається за нульовою або найменшою ставкою прибутковості, враховуючи соціальний аспект їх функціонування.

5.2. Кадрова політика

Чисельність штатних працівників станом на 31.12.2020 року	
Всього:	9474
- з них:	
ІТП:	5637
Робітники:	3837
жінок:	3639
- з них на керівних посадах:	454
За освітньо-кваліфікаційним рівнем	
Магістри, спеціалісти:	4477
Бакалаври:	254
Інші рівні освіти:	4743

Робота з персоналом на підприємстві проводиться у повній відповідності до вимог законодавства та колективного договору. ДП «АНТОНОВ» створює умови для ефективної зайнятості працівників, сприяє працевлаштуванню, підготовці і підвищенню кваліфікації.

На підприємстві відсутня дискримінація щодо пріоритету працевлаштування осіб, обмеження прав працівників залежно від раси, політичних чи релігійних переконань, статі, віку, стану здоров'я, сімейного та майнового стану, місця проживання.

На підприємстві системно проводиться робота зі створення робочих місць для осіб з інвалідністю. В штатному розписі передбачені вакансії для працевлаштування осіб з інвалідністю. Вимоги законодавства щодо працевлаштування осіб з інвалідністю дотримуються.

Навчання персоналу

У 2020 році:

1. Підвищили кваліфікацію ІТП: 480 чол.

2. Підвищили кваліфікацію робітники: 109 чол.

3. Навчені новим професіям робітники: 98 чол.

3. Проходили практику студенти ВУЗів і учні ПТУ: 130 чол.

4. Проходили навчання працівники підприємства в навчальних закладах без відриву від виробництва (вечірня і заочна форма навчання):

226 чол.

5.3. Охорона та безпека праці

На ДП «АНТОНОВ» на кожному робочому місці і у кожному структурному підрозділі створені умови праці відповідно до Законів України і нормативно-правових актів з охорони праці.

З цією метою на підприємстві розроблено та введено в дію 01 червня 1999 року наказом по Підприємству від 25.05.1999 № 364 стандарт підприємства СТП 651.12.005-99 «Система управління охороною праці». Організація робіт, обов'язки керівників, посадових осіб і працівників ДП «АНТОНОВ» (далі - СУОП).

Нормативна база СУОП на ДП «АНТОНОВ» регламентує основні напрямки створення, функціонування та управління охороною праці і включає:

- Закон України «Про охорону праці»;
- Кодекс законів про працю України;
- Закон України « Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності»;
- Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці посадових осіб та інших працівників ДП «АНТОНОВ»;
- Положення про відділ охорони праці;
- Положення про розробку інструкцій з охорони праці;
- Порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві;
- Порядок проведення робіт підвищеної небезпеки. Загальні вимоги безпеки;
- Порядок організації та проведення трьохступеневого методу контролю стану охорони праці на ДП «АНТОНОВ»;
- Правила охорони праці при виконанні робіт на висоті;
- Правила охорони праці під час роботи з інструментом та пристроями;
- Порядок огляду та перевірки захисного заземлення;
- Порядок розробки, узгодження та затвердження плану організації робіт підвищеної небезпеки тощо.
- В зв'язку з затвердженням нових нормативно-правових актів з охорони праці у 2004 та 2007 р.р. було проведено переоформлення СТП 651.12.005-99 як документа, що формулює основні положення СУОП, що діють на підприємстві.

Система управління охороною праці на підприємстві встановлює порядок організації роботи, планування, звітності і оцінки стану охорони праці в підрозділах та в цілому на підприємстві.

1. Інциденти протягом 2020 року, що призвели до травмувань або смерті людей

У 2020 році на ДП «АНТОНОВ» сталося 2 випадки виробничого травматизму на території підприємства.

Всі випадки розслідувані комісіями, призначеними наказом директора з інфраструктури ДП «АНТОНОВ».

2. Зміни у законодавстві щодо охорони праці, що значно вплинули на роботу підприємства

У разі змін у законодавстві щодо охорони праці на підприємстві організується та проводиться навчання посадових осіб, спеціалістів та робітників новим чинним нормативно-правовим актам з охорони праці, розробляються відповідні положення та видаються накази, що в значній мірі сприяє попередженню виробничого травматизму та професійних захворювань на підприємстві.

4. Проведені перевірки органів з охорони праці та охорони здоров'я за 2020 рік, накладені штрафні санкції або приписи внаслідок перевірок

Перевірок органів з охорони праці та охорони здоров'я в 2020 році на підприємстві не було.

5. Випадки припинення будь-яких робіт через ризики та/або порушення вимог з охорони праці.

Випадків припинення будь-яких робіт через ризики або порушення вимог з охорони праці на підприємстві не було.

6. Інформація про проведені на підприємстві у 2020 році заходи з охорони праці

У 2020 році в структурних підрозділах ДП «АНТОНОВ» проводилась робота над виконанням заходів комплексної системи управління охороною праці, Колективного договору, плану організаційно - технічних заходів, наказів, розпоряджень, протоколів, приписів та інших документів, направлених на покращення умов праці, попередження виробничого травматизму, аварій і професійних захворювань.

На виконання вимог СУОП на підприємстві здійснюється 3-х ступеневий метод контролю стану охорони праці з залученням посадових осіб і громадських інспекторів з охорони праці. Постійно проводиться профілактична робота в підрозділах ДП «АНТОНОВ» по попередженню виробничого травматизму та професійних захворювань. Стан охорони праці, відповідність умов праці на робочих місцях нормативним актам, визначається атестацією робочих місць за умовами праці, за результатами якої розроблюються заходи по доведенню умов праці до нормативних вимог. Подібний аналіз та прийняття мір по доведенню умов праці на робочих місцях до вимог нормативних актів здійснюється в процесі щорічного оформлення санітарно-технічних паспортів підрозділів підприємства.

На Підприємстві проводяться контрольні перевірки по виконанню запланованих заходів з охорони праці, які передбачені планом підприємства, Галузевою угодою, системою управління охороною праці, плану оргтехзаходів, Колективного договору, наказів, розпоряджень, протоколів, приписів, та інших документів, направлених на покращення умов праці, попередження виробничого травматизму та професійних захворювань.

З метою контролю щодо дотримання працівниками Підприємства вимог законодавчих та нормативно-правових актів з питань охорони праці постійно проводиться профілактична робота в підрозділах ДП «АНТОНОВ» по попередженню виробничого травматизму та професійних захворювань.

Плановими перевірками стану охорони праці в структурних підрозділах підприємства перевіряється виконання планів робіт з охорони праці та виявляються порушення, для усунення яких оформлюються приписи із зазначенням виконавців та термінів усунення порушень, розроблюються заходи по доведенню умов праці на робочих місцях до нормативних актів, безпеки праці та культури виробництва.

Проводяться щотижневі наради з питань охорони праці з складанням протоколів, на яких приймаються практичні рішення по усуненню порушень, виявлених під час перевірки підрозділів відділом охорони праці, заходів Колективного договору тощо.

Згідно з додатком № 11 до Колективного договору на 2018-2020 р.р. на підприємстві **проводилась робота** з виконання «Комплексних заходів щодо підвищення рівня охорони праці, запобігання випадкам виробничого травматизму і професійних захворювань на ДП «АНТОНОВ», а саме:

1. Вступний інструктаж з питань охорони праці відповідно до Типового положення «Про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці».
2. адміністративно - громадський огляд стану охорони праці у виробничих підрозділах ДП «АНТОНОВ» Згідно з наказом по Підприємству від 10.03.2020 № 683 в жовтні-листопаді. По результатам огляду підготовлено підсумковий наказ. З метою усунення виявлених при проведенні огляду порушень підрозділами підприємства розроблені заходи, що в значній мірі дозволило знизити ризик виникнення нещасних випадків та професійних захворювань.
3. Організовано контроль за виконанням наказу по ДП «АНТОНОВ» від 22.12.2020 р. № 6494к «Про навчання і атестацію (перевірку знань) з питань охорони праці працівників, зайнятих на роботах з підвищеною небезпекою».
4. Організовано роботу комісій по перевірці знань з питань охорони праці робітників, зайнятих на роботах підвищеної небезпеки.
5. Проводиться навчання та перевірка знань з питань охорони праці посадових осіб і спеціалістів підприємства відповідно до Типового положення «Про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці».
6. Проводиться навчання та перевірка знань з питань охорони праці робітників підприємства.
7. Проводиться атестація робочих місць за умовами праці в структурних підрозділах ДП «АНТОНОВ».
8. В 2020 році у відповідності до Рішення Міністерства охорони здоров'я України проведення щорічних профілактичних медичних оглядів працівників, зайнятих на роботах із шкідливими і небезпечними умовами праці, а також молоді до 21 року було призупинено.
9. Систематичний аналіз стану захворюваності і випадків тимчасової непрацездатності, розробляються заходи для усунення причин.
10. Перегляд діючих інструкцій з охорони праці та підготовка відповідних наказів по Підприємству.
11. Експертиза технічного стану устаткування, машин, механізмів, споруд, будівель з їх безпечного використання згідно з нормативними актами.
12. Забезпечення працівників спецодягом, спецвзуттям, засобами індивідуального захисту, мийними засобами відповідно до КЗпП та Закону України "Про охорону праці", КД-2018-20р.р.
13. Розслідування нещасних випадків, пов'язаних з виробництвом, що сталися на ДП «АНТОНОВ».
14. Приймається участь в комісіях по прийому ДОК «Антей» і «Сокіл», б/в «Сонячна», «Ювілейна», «Парус», «Приазов'є» в зв'язку з початком оздоровчого сезону.
15. Організована підготовка та передача звітів з охорони праці до державних контролюючих органів.
16. Проводяться консультації з питань охорони праці працівникам ДП «АНТОНОВ».
17. Проводиться закупівля медичних препаратів, необхідних для комплектування бортових аптечок повітряних суден, у тому числі проти малярії, а також інших паразитарних і інфекційних захворювань.

Інформація за 2020 рік щодо

- **кількості фатальних та нефатальних нещасних випадків**, кількість випадків захворювань, пов'язаних з умовами праці, в розрізі постійних працівників та працівників за контрактом:
 - 2 випадки виробничого травматизму на території підприємства.
 - всі випадки розслідувані комісіями, призначеними наказом директора з інфраструктури ДП «АНТОНОВ». Захворювань, пов'язаних з умовами праці на підприємстві не зареєстровано.
- **бюджету на потреби забезпечення охорони праці** : відповідно до статті 19 Закону України «Про охорону праці» витрати на охорону праці становлять не менше 0,5 відсотка від фонду оплати праці за попередній рік. Фактичні витрати ДП «АНТОНОВ» на заходи з охорони праці в 2020 році становлять 14 386 721,31 грн. (0,81% від фонду оплати праці за 2019 рік).
- **кількості проведених навчань, тренінгів з охорони праці**. Організація проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці керівників і працівників ДП «АНТОНОВ» проводиться у відповідності до «Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці», затвердженого наказом Державного комітету України з питань праці від 26.01.2005 № 15 та «Положенням про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці посадових осіб та інших працівників ДП «АНТОНОВ», затвердженого наказом по ДП «АНТОНОВ» від 07.02.2019 № 399.

Посадові особи проходять навчання і перевірку знань з питань охорони праці під час прийняття на роботу і періодично, один раз на три роки, згідно з тематичним планом і програмою навчання з питань охорони праці посадових осіб. Всього у 2020 році пройшли навчання і перевірку знань 323 особи.

Керівник підприємства, керівник та фахівці відділу охорони праці підприємства, члени комісій з перевірки знань з питань охорони праці підприємства, проходять навчання та перевірку знань з питань охорони праці у Головному навчально-методичному центрі Державної служби України з питань охорони праці.

Посадові особи проходять навчання і перевірку знань з питань охорони праці стосовно робіт, що входять до їх функціональних обов'язків, безпосередньо на підприємстві.

Працівники під час прийняття на роботу і в процесі роботи, а також учні та студенти під час трудового і професійного навчання проходять на підприємстві інструктажі, навчання та перевірку знань з питань охорони праці, подання першої допомоги потерпілим від нещасних випадків, а також правил поведінки у разі виникнення аварії.

Працівники, зайняті на роботах підвищеної небезпеки, та де є потреба у професійному доборі, проходять щорічне спеціальне навчання і перевірку знань відповідних нормативно-правових актів з охорони праці.

Спеціальне навчання з питань охорони праці проводиться на підприємстві за навчальними планами та програмами, які розробляються з урахуванням конкретних видів робіт, виробничих умов, функціональних обов'язків працівників і затверджуються наказом.

Перевірка знань з питань охорони праці після проведення спеціального навчання проводиться комісією підприємства.

Результати перевірки знань з питань охорони праці при виконанні робіт підвищеної небезпеки, а також там, де є потреба у професійному доборі, до виконання яких допускається працівник, оформляються протоколом засідання комісії з перевірки знань з питань охорони праці. Всього у 2020 році пройшли навчання і перевірку знань 2200 робітників.

У 2020 році на ДП «АНТОНОВ» сталося 2 випадки виробничого травматизму на території підприємства.

Всі випадки розслідувані комісіями згідно з «Порядком розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 17.04.2019 № 337, а саме: 23.01.2020 стався нещасний випадок з оббивальником цеху 10 Хорошун Світланою Станіславівною – падіння потерпілого.

Причини настання нещасного випадку:

Основна - Невиконання посадових обов'язків. Код 25.1.

Супутня – Невиконання вимог інструкцій з охорони праці. Код 25.2.

Сума відшкодування витрат згідно з листком непрацездатності становить 83749 грн.

01.06.2020 стався нещасний випадок з слюсарем з виготовлення та доведення деталей літальних апаратів цеху 17 Целіщевим Павлом Сергійовичем – дія рухомих і таких, що обертаються, деталей обладнання, машин і механізмів.

Причини настання нещасного випадку:

Основна - Невиконання посадових обов'язків. Код 25.1.

Супутня – Невиконання вимог інструкцій з охорони праці. Код 25.2.

Сума відшкодування витрат згідно з листком непрацездатності становить 40836 грн.

У 2020 році **судових позовів стосовно умов праці** на підприємстві не зареєстровано.

Зміни за 2020 рік у політиці підприємства стосовно питань умов та безпеки праці

У 2020 році політика підприємства стосовно питань умов та безпеки праці була направлена на подальше поліпшення стану та умов праці, попередження виробничого травматизму, професійних захворювань та попередження захворюваності працівників ДП «АНТОНОВ» в умовах зростання рівня епідемічної небезпеки поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19.

В структурних підрозділах ДП «АНТОНОВ» проводилась робота над виконанням заходів комплексної системи управління охороною праці, Колективного договору, плану організаційно - технічних заходів, наказів, розпоряджень, протоколів, приписів та інших документів, направлених на покращення умов праці, попередження виробничого травматизму, аварій, професійних захворювань та захворювань на гостру респіраторну хворобу COVID-19.

Плановими перевітками стану охорони праці в структурних підрозділах підприємства перевірялося виконання планів робіт з охорони праці та виявлялися порушення, для усунення яких оформлювалися приписи із зазначенням виконавців та термінів усунення порушень, розроблялися заходи по доведенню умов праці на робочих місцях до нормативних актів, безпеки праці та культури виробництва.

Фахівцями відділу охорони праці постійно проводилась профілактична робота в підрозділах ДП «АНТОНОВ» по попередженню захворюваності працівників підприємства в умовах зростання рівня епідемічної небезпеки поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19.

З цією метою, відділом охорони праці була виконана робота по розробці проектів наказів по підприємству та заходів «Щодо особливостей організації робочого процесу в умовах пандемії гострої респіраторної хвороби COVID-19», а саме:

- наказ від 19.05.2020 № 1010 та затверджені заходи;
- наказ від 10.06.2020 № 1165 та затверджені заходи;
- наказ від 15.09.2020 № 1878 та затверджені заходи;
- наказ від 12.11.2020 № 2335 та затверджені заходи.

Працівники відділу охорони праці у складі контрольної комісії з перевірки дотримання вимог «Заходів щодо особливостей організації робочого процесу в умовах пандемії гострої респіраторної хвороби COVID-19» постійно проводили перевірки виконання заходів у структурних підрозділах підприємства. За результатами перевірок були підготовлені відповідні накази по Підприємству.

У початкові періоди найбільшого скупчення працівників, які здавали тести в МСЧ, фахівці відділу охорони праці особисто попереджували створення великих натовпів в МСЧ.

Працівники відділу охорони праці кожного дня, після отримання інформації з МСЧ про захворюваність працівників ДП «АНТОНОВ» на гостру респіраторну хворобу COVID-19, з'ясовують обставини інциденту, розробляють заходи щодо профілактики поширення коронавірусу на підприємстві стосовно приміщень, обладнання, працівників, тощо та оформлюють «Довідки про інцидент щодо особи, хворої на коронавірус Covid -19 або такої, що контактувала з інфікованою особою». Довідки (за встановленим зразком ДК «Укроборонпром») кожного дня електронною поштою направляються до Укроборонпрому та начальнику управління економічної та інформаційної безпеки підприємства.

У відповідності до системи управління охороною праці, робота по охороні праці на підприємстві проводилась по трьом основним напрямкам:

- виконання задач і функцій системи управління охороною праці, удосконалення діяльності в цьому напрямку кожного структурного підрозділу і кожної посадової особи підприємства;

- безперервність навчання з питань охорони праці керівників структурних підрозділів, посадових осіб, спеціалістів та робітників;

- профілактична робота з питань охорони праці в структурних підрозділах ДП «АНТОНОВ».

Поглиблений моніторинг функціонування та аналіз результативності і ефективності СУОП проводився на ДП «АНТОНОВ» у 2020 році в жовтні-листопаді під час проведення адміністративно-громадського огляду з питань охорони праці з оформленням приписів по структурним підрозділам та узагальненим наказом по Підприємству. З метою усунення виявлених при проведенні огляду порушень розроблені заходи, що в значній мірі дозволило знизити ризик виникнення нещасних випадків та професійних захворювань.

Посадові особи та працівники ДП «АНТОНОВ» за невиконання покладених на них обов'язків з питань охорони праці несуть відповідальність згідно з чинним законодавством.

З метою матеріальної мотивації працівників підприємства за роботу по недопущенню порушень вимог законодавства з охорони праці та прийнятих відповідно до нього нормативно-правових актів, наказом по ДП «АНТОНОВ» затверджені премії для структурних підрозділів, які за результатами піврічних адміністративно-громадських оглядів займають призові місця по своїм групам.

В той же час, посадові особи підрозділів, які визнані за результатами піврічних адміністративно-громадських оглядів такими, що мають показники нижче середніх, притягаються до дисциплінарної відповідальності, що тягне за собою автоматичне зняття премій.

У проміжок між оглядами силами відділу охорони праці та профспілкового комітету здійснюється постійна профілактична робота у структурних підрозділах підприємства.

На виконання вимог чинних нормативно-правових актів з охорони праці з метою вдосконалення діючої СУОП на підприємстві розробляються відповідні положення та видаються накази.

Проводяться щотижневі наради з питань охорони праці з складанням протоколів, на яких приймаються практичні рішення по усуненню порушень, виявлених під час перевірки підрозділів відділом охорони праці, заходів Колективного договору тощо.

5.4. Заохочення (мотивація) працівників

Основою системи мотивації працівників до праці, продуктивності і ефективності виробничої діяльності та забезпечення конкурентоспроможності підприємства у ринкових умовах господарювання є система оплати та стимулювання праці працівників, що діє на підприємстві.

Основою організації оплати праці на підприємстві є тарифна система оплати праці. Тарифні сітки, тарифні ставки та схеми посадових окладів, що діють на підприємстві є додатком до Колективного договору підприємства та сформовані на основі тарифної ставки робітника першого розряду найнижчої 4-ї сітки та міжкваліфікаційних (міжпосадових) співвідношень розмірів посадових окладів, що встановлені в Галузевій угоді авіаційної промисловості України.

Форми та системи оплати праці, норми праці, умови запровадження та розміри надбавок, доплат, премій, винагород та інших заохочувальних і компенсаційних виплат встановлені в Колективному договорі підприємства з дотриманням норм і гарантій, передбачених законодавством, Генеральною угодою та Галузевою угодою авіаційної промисловості України.

Окремим додатком до Колективного договору підприємства є збірник документів (положень) з оплати праці. За напрямками стимулювання працівників до збірника входять положення з умов запровадження та розмірів:

- преміювання працівників, в т.ч. окремо щодо преміювання робітників, окремо щодо преміювання керівників, професіоналів, фахівців та службовців; за результатами фінансово-господарської діяльності підприємства;
- надбавок до тарифних ставок і посадових окладів, в т.ч. молодим працівникам, за високий професіоналізм та якість роботи;
- доплат до тарифних ставок і посадових окладів, в т.ч. за суміщення професій (посад), розширення зон обслуговування або збільшення обсягу виконуваних робіт та виконання обов'язків тимчасово відсутніх працівників; за роботу в нічний та вечірній час; за роботу в шкідливих умовах праці; за наукову ступінь
- винагород, в т.ч. за виконання транспортних польотів та за проведення льотних випробувань повітряних суден; за вислугу років;

- інших видів матеріального стимулювання, в т.ч. щодо заохочення працівників до річниці створення підприємства, до ювілейних дат працівників і т. ін.

5.5. Боротьба з корупцією та хабарництвом

Протягом 2020 року, враховуючи обмеження які діяли в зв'язку з хворобою COVID-19 та перебуванням підприємства у стані простою, забезпечувалось систематичне та регулярне виконання вимог діючих нормативно-правових актів України у сфері запобігання і протидії корупції та Антикорупційної програми ДП «АНТОНОВ» (далі-Підприємство), проведення постійного контролю та організації моніторингу щодо додержання антикорупційного законодавства.

В межах виконання Антикорупційної програми Підприємства здійснюються організація та контроль за підготовкою внутрішніх розпорядчих та регулюючих нормативних документів, проведення роз'яснювальної роботи щодо попередження можливих правопорушень у сфері запобігання та протидії корупції, запобігання та шляхи врегулювання конфлікту інтересів, виявлення сприятливих для вчинення корупційних правопорушень ризиків у діяльності посадових і службових осіб.

З метою виявлення та оцінки корупційних ризиків у діяльності Підприємства та його відокремлених структурних підрозділів досліджується наявна на Підприємстві інформація, а також використовується інформація з зовнішніх ресурсів, зокрема:

- здійснюється контроль за дослідженням нормативно-правових актів, організаційно-розпорядчих документів, що регулюють діяльність Підприємства та його відокремлених структурних підрозділів, а також окремих процедур на предмет наявності у них положень, що сприяють (можуть сприяти) вчиненню корупційних та/або пов'язаних з корупцією правопорушень;
- здійснюється контроль за проведенням аналізу повідомлень у засобах масової інформації про недоліки певних процедур, можливу неправомірну та недоброчесну поведінку посадових (службових) осіб Підприємства;
- здійснюється контроль за проведенням аналізу судової практики за попередні та 2020 роки стосовно притягнення посадових (службових) осіб юридичних осіб публічного права різних сфер діяльності до відповідальності за корупційні та/або пов'язані з корупцією правопорушення;
- здійснюється контроль за проведенням аналізу повідомлень, що надходили на Підприємство від правоохоронних органів, про розслідування кримінальних та/або адміністративних справ щодо можливих неправомірних дій посадових (службових) осіб;
- здійснюється контроль за проведенням досліджень результатів перевірок, службових розслідувань, що полягали в аналізі актів, довідок та інших документально оформлених результатів проведених заходів, наданих рекомендацій з метою максимального вивчення різних напрямів діяльності, у яких було виявлено найбільше порушень вимог законодавства України, їх теперішній стан та ймовірність вчинення (сприяння вчиненню) корупційних правопорушень та/або правопорушень, пов'язаних з корупцією;
- здійснюється контроль за організацією роботи з розгляду та аналізу листів, звернень, скарг громадян, юридичних осіб, органів місцевого самоврядування, народних депутатів України, тощо, що надходили на адресу Підприємства поштою, на електронну адресу та гарячу

лінію та містили інформацію про напрямки діяльності, в яких виникає найбільша ймовірність вчинення корупційних та/або пов'язаних з корупцією правопорушень;

– здійснюється контроль за проведенням аналізу діяльності Підприємства, з метою виявлення заходів, процедур та рішень, які б стали причиною вчинення посадовими (службовими) особами Підприємства та його відокремлених структурних підрозділів, корупційних правопорушень та/або правопорушень пов'язаних з корупцією;

– розглядаються пропозиції співробітників Підприємства та його відокремлених структурних підрозділів, стосовно ідентифікації та оцінки корупційних ризиків у діяльності Підприємства;

– здійснюється контроль за проведенням аналізу інформації про факти, що можуть свідчити про вчинення працівниками Підприємства та його відокремлених структурних підрозділів, правопорушень пов'язаних з корупцією (порушення вимог фінансового контролю).

З метою виявлення причин, що призводять чи можуть призвести до вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, з залученням Уповноваженого з антикорупційної діяльності, представників Юридичного управління та Відділу внутрішнього аудиту, здійснюється контроль за систематичним проведенням антикорупційних досліджень проєктів розпорядчих актів (накази з особового складу та основної діяльності), додержання порядку узгодження та схвалення проєктів рішень.

Здійснюється контроль за впровадженням заходів, спрямованих на запобігання виникненню, виявлення та врегулювання конфлікту інтересів на Підприємстві. З даного приводу розробляються та затверджуються відповідні внутрішні розпорядчі документи.

Забезпечено в установленому порядку оприлюднення інформації про закупівлю товарів, робіт і послуг Підприємством через авторизований електронний майданчик. Підприємством проводяться закупівлі та оприлюднюються звіти про укладені договори з використанням електронної системи закупівель у визначеному законодавством порядку.

Для виявлення можливих порушень вимог Закону України “Про запобігання корупції” в частині фінансового контролю проведено перевірки фактів подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, суб'єктами декларування, які працюють (працювали) на Підприємстві.

Також здійснюється контроль щодо забезпечення індивідуального інформування осіб, які припиняють та які припинили діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави, про вимоги законодавчих та нормативних актів щодо термінів подання декларацій. Завдяки чому у звітний період відсутня інформація про порушення вимог чинних законодавчих актів у зазначеній сфері.

Окрема увага приділяється контролю за проведенням інформаційно-роз'яснювальної роботи з питань дотримання антикорупційного законодавства з метою реалізації планових завдань, спрямованих на оцінку та усунення (мінімізацію) корупційних ризиків, запобігання корупційним та пов'язаних з корупцією правопорушенням.

В межах функціонування системи правової освіти працівників Підприємства у сфері антикорупційного законодавства (з урахуванням існуючих обмежень пов'язаних з COVID-19) проводяться семінарські та практичні заняття, в ході яких, в тому числі, обговорюються питання щодо повного та об'єктивного заповнення декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, особливості проведення спеціальних перевірок, запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням тощо.

Вказані заходи впроваджуються через інформаційну систему (внутрішній інтернет-сайт підприємства), щотижневі паперові видання (газета «Антонов»), повідомлення на дошках оголошень встановлених на території підприємства, тощо.

Спільно з кадровим підрозділом Підприємства, в межах виконання вимог Закону України «Про запобігання корупції» та Антикорупційної програми ДП «АНТОНОВ» підготовлено відомчий наказ «Про реалізацію вимог антикорупційної програми» щодо внесення змін до організаційно-розпорядчих документів Підприємства в частині кадрового обліку. Зокрема в межах виконання вказаного наказу внесені доповнення в правила внутрішнього розпорядку, накази про прийом та переведення працівників Підприємства в частині залучення Уповноваженого з антикорупційної діяльності до співбесід інструктажу та погоджувальних заяв про прийом та призначення працівників на Підприємство.

З метою недопущення та попередження корупційних дій на підприємстві здійснюється співпраця з компетентними державними органами на які покладені обов'язки по контролю, виявленню та усуненню передумов до корупційних правопорушень.

Також на постійній основі здійснюється моніторинг передумов до порушень пов'язаних з конфліктом інтересів, в межах чого готуються відповідні Розпорядження та Накази.

З метою усунення передумов до порушення вимог чинного антикорупційного законодавства здійснюється робота по роз'ясненню вимог нормативних актів в даній сфері.

Значна увага приділяється контролю за дотриманням вимог антикорупційного законодавства в сфері подачі посадовими особами підприємства електронних декларацій про майно та фінансові зобов'язання. З даного приводу на підприємстві завжди своєчасно готуються накази та роз'яснення до них, які доводяться до працівників підприємства.

РОЗДІЛ 6. РИЗИКИ

У зв'язку з тим, що фінансування діяльності ДП «АНТОНОВ» у значній мірі залежить від одного джерела фінансування – вантажних авіаперевезень, політика підприємства щодо управління операційними та фінансовими ризиками спрямована на їх мінімізацію.

Основні ринкові ризики:

1. Кон'юнктура ринку літаків та їх ринкових цін, що може призвести до недостатнього обсягу замовлень на товари та послуги підприємства, зростання собівартості продукції та як наслідок зниження ефективності діяльності підприємства.
3. Зростання цін на ПКВ та матеріали для літаків що перебувають в стадії розробки та виробництва.
4. Обмеження на використання парку літаків Ан-124-100 у світі через відсутність запасних частин чи обладнання, зростання вимог до літаків.
5. Невчасне або неякісне постачання необхідних ПКВ, матеріалів та обладнання для виробництва літаків, банкрутство постачальників.
6. Втрата традиційних ринків збуту авіаційної техніки, яка на поточний час не компенсована на ринках ЄС та інших країн світу.
7. В Україні створені привабливі умови для ввезення нової та особливо «уживаної» АТ західних виробників, яка порівняно із новою українською АТ має цінові переваги за рахунок масового серійного виробництва, низьких відсотків за кредитні ресурси, можливості їх залучення на довгостроковий термін, а також нульових митних ставок та ПДВ при ввезенні на територію України.
8. Відсутність в Україні механізму стимулювання українських авіаперевізників в придбанні та експлуатації вітчизняної авіатехніки в частині преференцій (пільг) із сплати податків, аеропортових зборів, аеронавігаційного обслуговування тощо

Перераховані ринкові ризики можуть бути ефективно зменшені заходами, що вчасно реалізуються, зокрема:

- активізацією маркетингу на основі відповідного плану, що забезпечує необхідний обсяг укладених контрактів і угод на поставку продукції та послуг підприємства;
- раціональним плануванням і організацією виробництва продукції та здійснення послуг, що забезпечує необхідний рівень собівартості продукції та послуг та строки виконання замовлень;
- ретельним опрацюванням умов контрактів з постачальниками матеріалів, ПКВ і агрегатів, а також замовниками;
- державною підтримкою вітчизняних виробників АТ;
- проведенням ДКР з модернізації та імпортозаміщення літаків Ан-124-100

Основні валютно-кредитні ризики:

1. Зміна курсів валют, що може привести до зростання витрат підприємства при закупівлі ПКВ та матеріалів іноземного виробництва, паливо-мастильних матеріалів.
2. Зміна умов залучення та погашення кредитів, а також процентів за ними, заборгованості за кредитом.

3. Нестача власних коштів підприємства для сплати процентів за кредитами та основною заборгованістю.

4. Відсутній порядок розподілу коштів для виконання статті 31 Закону України «Про розвиток літакобудівної промисловості» від 12 липня 2001 року № 2660-III, згідно з якою на період з 1 січня 2013 року до 1 січня 2025 року запроваджується державна фінансова підтримка збуту авіаційної техніки вітчизняного виробництва через механізм здешевлення кредитів шляхом часткової компенсації ставки за кредитами комерційних банків, залученими суб'єктами господарювання у національній валюті для закупівлі такої техніки.

Перераховані валютно-кредитні ризики можуть бути ефективно зменшені заходами, що вчасно реалізуються, зокрема :

- ретельним плануванням собівартості виробництва, цін реалізації продукції та послуг при різних валютних курсах та кількості продажу;
- ретельним обґрунтуванням необхідності та сум запозичених коштів та інших умов кредитування;
- страхуванням або хеджуванням валютних ризиків;
- державною підтримкою (часткова компенсація відсотків надається експлуатантам авіаційної техніки, які знаходяться на території України. Кошти на здійснення такої державної фінансової підтримки щорічно, з урахуванням вимог Бюджетного кодексу України, повинні передбачатись Державним бюджетом України на відповідний рік);
- ефективною роботою державного Експортно-кредитного агентства, яке було створено відповідно до Закону України від 20.12.2016 року №1792-VIII «Про забезпечення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту».

Ризики ліквідності

Підтримання обсягу коштів на рахунку підприємства у необхідних для здійснення обов'язкових для діяльності підприємства виплат. Наявність єдиного основного джерела фінансування витрат підприємства у вигляді чартерних авіаційних перевезень та відповідно складність середньо- та довгострокового планування чартерних авіаційних перевезень. Нормативно-правові обмеження на залучення позикових коштів підприємством. Нестійкість та обмежені можливості банківської системи України щодо фінансування довготермінових авіабудівних проектів. Недостатня спроможність фінансової системи України (банків) у частині надання грошових коштів в необхідних обсягах за привабливими відсотками та тривалості для реалізації довгострокових авіаційних проектів підприємств галузі, придбання літаків авіакомпаніями та лізинговими компаніями. Висока вартість кредитів, складність та тривалість їх отримання державними підприємствами авіабудівної галузі, у тому числі отримання державних гарантій для залучення інвестицій, що стримує поповнення обіговими коштами підприємства.

Ризики ліквідності можуть бути зменшені шляхом вчасно та ретельно спланованих та реалізованих заходів, зокрема :

- планування собівартості виробництва, кількості продажу, цін реалізації продукції та послуг при різних валютних курсах;
- ретельний контроль грошових потоків підприємства (рівномірність, збалансованість, синхронність), шляхом встановлення лімітів на використання фінансових ресурсів;
- обґрунтування необхідності залучення кредитів, умов кредитування;
- страхування або хеджуванням фінансових ризиків;

- державна підтримка (держзамовлення, фінансування ДКР, імпортозаміщення).

Ризик реформування підприємства

В процесі перетворення/реформування/корпоратизації підприємства:

- втрата прав на об'єкти інтелектуальної власності при зміні організаційно-правової форми
- порушення традиційних зв'язків з іншими державними підприємствами авіаційної галузі у випадку їх приватизації.

Даний ризик може бути зменшений наступними заходами:

- розробка техніко-економічного обґрунтування (бізнес-плану) таких дій з визначенням ризиків та заходами їх мінімізації, прогнозом соціальних наслідків та наслідків щодо надходжень до бюджету, програми розвитку підприємства в процесі та після реорганізації;
- прийняття спеціальних нормативних актів щодо особливостей перетворення та реформування підприємств авіаційної галузі.
- виявленням та постановкою на облік об'єктів інтелектуальної власності, які на даний час не оформлені;
- за участю провідних підприємств галузі опрацювати питання щодо проекту Закону щодо особливостей утворення публічних акціонерних товариств в літакобудуванні та їх подальшої приватизації, передбачивши в ньому недопущення перепрофілювання підприємств, скорочення працівників, відокремлення від підприємства його окремих структурних підрозділів при корпоратизації та приватизації; збереження об'єктів соціальної сфери, які були побудовані та утримуються на момент корпоратизації та приватизації за кошти підприємств.

Інші ризики

Для основних видів діяльності підприємства (дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук, виробництво повітряних і космічних літальних апаратів, супутнього устаткування, вантажний авіаційний транспорт) існують такі ризики:

1. Необхідність отримання Сертифікатів типу Європейського агентства з безпеки авіації (EASA) на перспективні літаки Ан-148, Ан-158, Ан-178 тощо, що обмежує їх продажі у країни ЄС та країни, в яких ці сертифікати визнають без проведення додаткових робіт.
2. Недостатньо розвинута інфраструктура післяпродажного обслуговування замовників літаків, що стримує їх продажі.
3. Низька платоспроможність вітчизняних авіакомпаній для придбання літаків «Ан», недостатньо ефективна система лізингу, відсутність вітчизняної висококапіталізованої авіаційної лізингової компанії, провідного національного авіаперевізника обмежують попит на вітчизняну авіатехніку.
4. Відсутність Державної цільової науково-технічної програми розвитку авіаційної промисловості України, в якій комплексно відображаються шляхи рішення основних проблем підприємств авіаційної промисловості, у тому числі наявності значного попиту на існуючі та перспективні літаки «Ан», необхідності завершення програм імпортозаміщення, розробки нових продуктів - літаків Ан-1Х8, двигунів АИ-28, сучасного бортового радіоелектронного обладнання, агрегатів, безпілотних літальних апаратів тощо, сертифікації за нормами EASA продукції та підприємств, проведення технічного переоснащення виробництв, створення та удосконалення

інфраструктури післяпродажної підтримки продукції, відновлення виробництва шасі для літаків Ан-178, Ан-158, Ан-148 на ДП «ВО ПМЗ ім. О.М. Макарова»

РОЗДІЛ 7. ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ІННОВАЦІЇ

Інформація щодо дослідження, інноваційної діяльності та розробки, які проводяться підприємством, мають обмежений характер доступу згідно із законодавством України.

РОЗДІЛ 8. ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ

Фінансові інвестиції не є видом діяльності ДП «АНТОНОВ».

РОЗДІЛ 9. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ:

Модернізація сімейства літаків Ан-124-100 та Ан-225. Впровадження нових технологій, у тому числі енергоефективних та екологічних, у розробку, виробництво та експлуатацію літаків, єдиної системи СУБА на підприємстві. Комплекс заходів, для системної та збалансованої державної підтримки на період до 2050 року з метою зменшення інвестиційних ризиків створення та виробництва авіаційної техніки, яка б відповідала умовам збільшення екологічних та кліматичних вимог до конструкції літаків, які прийняти у ЄС та інших розвинутих країнах світу, наприклад у вигляді податкових пільг (податок на землю, прибуток, ПДВ).

Адаптація підприємства та його продукції до вимог стандартів ЄС та НАТО, гармонізація стандартів підприємства та сертифікації підприємства згідно EN 9100

Технічне та технологічне переоснащення інфраструктури післяпродажного обслуговування та інфраструктури АТП підприємства для підвищення якості та конкурентоспроможності надання послуг з технічного обслуговування літаків «Ан» та авіаперевезень літаками підприємства, що дозволить знизити виробничі витрати.

Реінжиніринг, оптимізація та автоматизація бізнес-процесів розробки, виробництва, продажів та експлуатації літаків, в першу чергу бізнес-процесів виробництва АТ на базі ERP- системи та технологій ощадливого виробництва.

Завершення дослідно-конструкторських робіт з **імпортозаміщення** покупних комплектуючих виробів та матеріалів виробництва РФ на літаках сімейства Ан-1Х8 на ДП «АНТОНОВ та їх подальше серійне виробництво». включення відповідних розділів щодо фінансування дослідно-конструкторських робіт з імпортозаміщення та створення виробничих у проектах державних цільових програм розвитку озброєння та військової техніки та обороно-промислового комплексу.

інфраструктури післяпродажної підтримки продукції, відновлення виробництва шасі для літаків Ан-178, Ан-158, Ан-148 на ДП «ВО ПМЗ ім. О.М. Макарова»

РОЗДІЛ 7. ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ІННОВАЦІЇ

Інформація щодо дослідження, інноваційної діяльності та розробки, які проводяться підприємством, мають обмежений характер доступу згідно із законодавством України.

РОЗДІЛ 8. ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ

Фінансові інвестиції не є видом діяльності ДП «АНТОНОВ».

РОЗДІЛ 9. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ:

Модернізація сімейства літаків Ан-124-100 та Ан-225. Впровадження нових технологій, у тому числі енергоефективних та екологічних, у розробку, виробництво та експлуатацію літаків, єдиної системи СУБА на підприємстві. Комплекс заходів, для системної та збалансованої державної підтримки на період до 2050 року з метою зменшення інвестиційних ризиків створення та виробництва авіаційної техніки, яка б відповідала умовам збільшення екологічних та кліматичних вимог до конструкції літаків, які прийняти у ЄС та інших розвинутих країнах світу, наприклад у вигляді податкових пільг (податок на землю, прибуток, ПДВ).

Адаптація підприємства та його продукції до вимог стандартів ЄС та НАТО, гармонізація стандартів підприємства та сертифікації підприємства згідно EN 9100

Технічне та технологічне переоснащення інфраструктури післяпродажного обслуговування та інфраструктури АТП підприємства для підвищення якості та конкурентоспроможності надання послуг з технічного обслуговування літаків «Ан» та авіаперевезень літаками підприємства, що дозволить знизити виробничі витрати.

Реінжиніринг, оптимізація та автоматизація бізнес-процесів розробки, виробництва, продажів та експлуатації літаків, в першу чергу бізнес-процесів виробництва АТ на базі ERP- системи та технологій ощадливого виробництва.

Завершення дослідно-конструкторських робіт з **імпортозаміщення** покупних комплектуючих виробів та матеріалів виробництва РФ на літаках сімейства Ан-1Х8 на ДП «АНТОНОВ та їх подальше серійне виробництво». включення відповідних розділів щодо фінансування дослідно-конструкторських робіт з імпортозаміщення та створення виробничих у проектах державних цільових програм розвитку озброєння та військової техніки та обороно-промислового комплексу.

- продовження до 2035 року надання пільгових податкових умов для фінансування НДДКР (пільги з ПДВ і податку на прибуток, гнучка амортизаційна політика, використання інвестиційного податкового кредиту); субсидування або надання податкових пільг виробникам компонентів авіаційної техніки для здешевлення їх вартості;
- затвердження порядку розділу коштів для виконання статті 31. Закону України «Про розвиток літакобудівної промисловості» від 12 липня 2001 року № 2660-III згідно додатку до якої на період з 1 січня 2013 року до 1 січня 2025 року запроваджується державна фінансова підтримка збуту авіаційної техніки вітчизняного виробництва через механізм здешевлення кредитів шляхом часткової компенсації ставки за кредитами комерційних банків, залученими суб'єктами господарювання у національній валюті для закупівлі такої техніки;
- впровадження системи захисту внутрішнього ринку авіаційної техніки від ввезення закордонних літаків-аналогів, у тому числі: встановлення мита на ввезення в Україну іноземних літаків-аналогів вітчизняних літаків; обмеження ввезення в Україну застарілих іноземних літаків з екологічних вимог;
- створення та забезпечення функціонування в Україні особливих економічних зон, авіаційних кластерів, технопарків, спеціальних інвестиційних фондів, центрів комерціалізації технологій для активізації фінансування НДДКР, залучення інвестицій та сучасних технологій, розвитку виробників компонентів авіаційної техніки;
- вдосконалення системи підготовки професійно-технічних кадрів і створення умов їх зацікавленості в роботі на підприємствах авіаційної промисловості України, у тому числі відновити систему професійно-технічної освіти;
- практика офсетних угод при придбанні закордонних зразків військової техніки, коли умовою укладення контракту на імпорт зразків військової техніки для ЗСУ є обов'язкова умова закупівлі вітчизняної військової техніки, наприклад літаків «Ан».

Генеральний директор

Бичков С.А.